

โครงการ
หน่วยงานรับผิดชอบ
ปีงบประมาณ

๗๘๓
การพัฒนาการสุขภาพสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ สำนักงานเขตพระนคร
๒๕๖๐

๑. หลักการและเหตุผล

สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การสุขภาพสิ่งแวดล้อมในเขตกรุงเทพมหานครยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร เป็นผลจากการขาดการจัดการสุขภาพสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนต้องสัมผัสสภาวะมลพิษทั้งจาก เสียงดัง กลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง ควั่นพิษ มูลฝอย และน้ำเสีย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ผู้ประกอบอาชีพในสถานประกอบการและชุมชน โดยพบว่า มีสถิติการร้องเรียนปัญหาเหตุรำคาญในเขตกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ จำนวน ๓,๖๗๒ ,๙,๑๗๕ และ ๙,๖๖๖ ราย และความเจ็บป่วยที่เกิดจากความบกพร่องด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา กองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๕๗ (๑ ม.ค. - ๓๑ ต.ค.๒๕๕๗) พบโรคอุจจาระร่วง โรคไข้หวัดใหญ่ โรคปอดอักเสบ ไข้เลือดออก และอาหารเป็นพิษ มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนราย เท่ากับ ๕๖๗.๕๔ ,๒๙๕.๕๕ ,๑๒๖.๔๗ ,๖๐.๐๓ และ ๔๕.๐๐ ตามลำดับ และข้อมูลกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม รายงานว่าในปี ๒๕๕๘ จังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยการรับอันตรายสูงสุด คือ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน ๒๗,๕๐๐ ราย (ร้อยละ ๒๘.๗๔)

ปัญหาการสุขภาพสิ่งแวดล้อมมีสาเหตุปัจจัยเกิดจากปัจจัยการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะภาวะโลกร้อน มีการเพิ่มขึ้นของโรคระบาด โรคระบาดอุบัติใหม่ที่มีผลกระทบอย่างรุนแรง เช่น โรคไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดนก ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ไข้เลือดออก โรคติดต่อไวรัสซิกา เป็นต้น การเกิดสาธารณภัยที่มีแนวโน้มเกิดถี่และรุนแรงขึ้น เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนจำนวนมาก ซึ่งกระทบต่อการดำรงชีพทั้งเรื่องที่พักอาศัย อาหาร น้ำ ขยะ การจัดการสิ่งปฏิกูล นอกจากนี้การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการอพยพเคลื่อนย้ายประชากรระหว่างประเทศสมาชิก การขยายตัวทางเศรษฐกิจภาคการผลิต การคมนาคม การท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งจะมีปัญหาทางด้านสาธารณสุข มลพิษสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตตามมา

กรุงเทพมหานครมีความพยายามแก้ไขปัญหาการสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เพราะเกี่ยวข้องกับประชาชน มีหน่วยงานรองรับคือ สำนักงานสุขภาพสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย และฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ๕๐ สำนักงานเขต เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้แก่ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ๑๓๕ ประเภท รวม ๔๑,๗๗๒ แห่ง อาคารที่พักอาศัยและอาคารสาธารณะ รวม ๒,๖๓๐,๖๕๑ หลังคาเรือน (ปี ๒๕๕๗) และเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายว่าด้วยสุสานฌาปนสถาน กฎหมายว่าด้วยโรงงาน และมาตรา ๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้หน่วยงานราชการต่างๆ ต้องมีมาตรฐานในการบริหาร และการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในหน่วยงานของตนไม่ต่ำกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นต้น

สำนักงานพระนคร จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาการสุขภาพสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ขึ้น เพื่อจัดการและควบคุมปัจจัยหรือสภาวะแวดล้อมที่เป็นหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน นักท่องเที่ยว รวมทั้งผู้ที่เข้ามาพักอาศัย จะได้รับการคุ้มครอง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยของสถานประกอบการ และการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของอาคารที่พักอาศัย และสถานที่ทำงานให้มีสภาวะสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยที่ดี

๒.๒ เพื่อปรับปรุงพัฒนามาตรฐานความสะอาดและสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการ และอาคารสาธารณะ

๒.๓ เพื่อตรวจสอบเฝ้าระวังการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและสุขลักษณะ รวมถึงด้านอาชีวอนามัยของสถานประกอบการและอาคารสาธารณะ

๓. เป้าหมายโครงการ

๓.๑ เต็มภาพของวัดในพื้นที่เขตพระนคร ได้รับการตรวจประเมินประสิทธิภาพครบทุกแห่ง

๓.๒ สถานประกอบการในพื้นที่เขตพระนครได้รับการตรวจเฝ้าระวังและปรับปรุงด้านอาชีวอนามัย

๓.๓ ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการส่งเสริมพัฒนามาตรฐานความสะอาดและสิ่งแวดล้อมในอาคารสาธารณะระดับเขต จำนวน ๒ ครั้ง

๓.๔ ดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อน Clean and Green และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเจ้าของผู้ดูแล และผู้ประกอบการอาคารสาธารณะกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ให้แพร่หลาย เข้าถึงชุมชน และประชาชนทั่วไป

๓.๕ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานพระนคร ดำเนินการตรวจสอบสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขได้รวดเร็ว ทันทั่วถึง ทันท่วงที ทันท่วงที ทันท่วงที

๔. ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการต่อเนื่องในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖ – ๒๕๗๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ ๑.๖ เป้าประสงค์ที่ ๑.๖.๓ อัตราป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อที่สำคัญในเขตเมืองลดลง และแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง อาหารปลอดภัย เป้าหมายที่ ๑.๖.๑ คนกรุงเทพฯ มีสภาวะทางกายและจิต มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ไม่มีภาวะเจ็บป่วยจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและโรคจากการประกอบอาชีพ

๕. แนวทางการดำเนินงาน

๕.๑ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติงานเพื่อขออนุมัติโครงการต่อผู้อำนวยการเขต

๕.๒ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ดำเนินงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพระนคร โดยมีรายละเอียดดังนี้

๕.๒.๑ ตรวจประเมินประสิทธิภาพเตาเผาของวัดในพื้นที่สำนักงานเขตรับผิดชอบ โดยการดำเนินงานแต่ละครั้งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำแหน่งนักวิชาการสุขาภิบาลหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข ๒ คน และพนักงานขับรถยนต์ ปฏิบัติงาน จำนวน ๓ ชั่วโมง /ครั้ง รวม ๔ ครั้ง

๕.๒.๒ การดำเนินการ...

๕.๒.๒ ดำเนินการส่งเสริมพัฒนามาตรฐานความสะอาดและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๑) จัดประชุมคณะกรรมการส่งเสริมพัฒนามาตรฐานความสะอาดและสิ่งแวดล้อมในอาคารสาธารณะระดับเขต จำนวน ๒ ครั้ง ประกอบด้วย คณะกรรมการสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๔ คน และคณะกรรมการบุคคลภายนอกผู้แทนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๕ คน รวมเป็น ๑๔ คน โดยเป็นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการขับเคลื่อน Clean and Green ของกรุงเทพมหานคร

๒) ดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อน Clean and Green และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเจ้าของผู้ดูแล และผู้ประกอบการอาคารสาธารณะกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ให้แพร่หลายและเข้าถึงชุมชนประชาชนทั่วไป

๕.๓ ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการหรือการปฏิบัติภารกิจในงานสาธารณสุขและสุขภาพสิ่งแวดล้อมในภาวะวิกฤติ อุกเหิน เร่งด่วน ฯลฯ ในการตรวจสอบสุขภาพสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ๕๐ สำนักงานเขต ประกอบด้วย นักวิชาการสุขาภิบาล เจ้าพนักงานสาธารณสุข และพนักงานขับรถยนต์ มีขอบเขตการดำเนินงานดังนี้

๕.๓.๑ การตรวจสอบเหตุรำคาญ ปัญหาทางสุขภาพ สิ่งแวดล้อม หรืออนามัยสิ่งแวดล้อมที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เช่น โศกนาฏกรรม อุบัติเหตุ การเลี้ยงและปล่อยสัตว์ ซึ่งประชาชนได้รับความเดือดร้อนรำคาญในเวลาเย็น กลางคืน หรือวันหยุด

๕.๓.๒ การตรวจสอบด้านสุขลักษณะ อาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการที่ประกอบการในช่วงนอกเวลาราชการ

๕.๓.๓ การปฏิบัติภารกิจในงานสาธารณสุขและสุขภาพสิ่งแวดล้อมในภาวะวิกฤติ อุกเหิน เร่งด่วน เช่น การให้บริการเผยแพร่ความรู้ด้านสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ที่มีการระบาดของโรค การตรวจสอบ ควบคุมจัดการ และตอบโต้เหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตราย เป็นต้น

๕.๓.๔ การปฏิบัติงานสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค ในกรณีจำเป็นต้องปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

๕.๓.๕ การตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามนโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานคร หรือการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

๕.๓.๖ การปฏิบัติงานเร่งด่วนตามนโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานคร

๕.๔ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รายงานผลการดำเนินงานฯ ให้สำนักงานสุขภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานมัย ตามเวลาที่กำหนดไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง ระยะแรกช่วงเดือนเมษายน และระยะที่สองช่วงเดือนกันยายน

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

มีนาคม - สิงหาคม
เดือนกันยายน - กันยายน ๒๕๖๑

๗. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๑ แผนงานสุขภาพสิ่งแวดล้อม หมวดรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการสุขภาพสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖๐,๘๐๐ บาท (หนึ่งแสนหกหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๗.๑ ค่าตอบแทนบุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขในการตรวจประเมินประสิทธิภาพเตาเผาศพของวัดในพื้นที่เขตพระนคร มีรายละเอียดดังนี้

- นักวิชาการสุขาภิบาลหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข เป็นเงิน ๔,๘๐๐ บาท /
(๒ คน x ๓ ชั่วโมง x ๒๐๐ บาท x ๔ ครั้ง)
- พนักงานขับรถยนต์ เป็นเงิน ๘๐๐ บาท /
(๑ คน x ๓ ชั่วโมง x ๗๕ บาท x ๔ ครั้ง)

รวมเป็นเงิน ๕,๖๐๐ บาท /

๗.๒ ค่าจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมพัฒนามาตรฐานความสะอาดและสิ่งแวดล้อมในอาคารสาธารณะระดับเขต โดยมีคณะกรรมการเข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๔ คน เป็นเบี้ยประชุมคณะกรรมการฯ มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าเบี้ยประชุมประธานคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๑,๒๕๐ บาท /
(๑ คน x ๒ ครั้ง x ๖๒๕ บาท)
- ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการฯ สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท /
(๘ คน x ๒ ครั้ง x ๕๐๐ บาท)
- ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการฯ นอกสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท /
(๕ คน x ๒ ครั้ง x ๑,๐๐๐ บาท)
- ค่าอาหารว่าง และเครื่องดื่ม เป็นเงิน ๗๐๐ บาท /
(๑๔ คน x ๒๕ บาท x ๒ ครั้ง)

รวมเป็นเงิน ๑๙,๙๕๐ บาท /

๗.๓ ค่าดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อน Clean and Green เป็นกิจกรรมรณรงค์ Big Cleaning มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าวัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดกิจกรรม เป็นเงิน ๑๒,๔๕๐ บาท /
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม เป็นเงิน ๗,๕๐๐ บาท /
(๗๕ คน x ๑ มื้อ x ๒๕ บาท x ๔ ครั้ง)

รวมเป็นเงิน ๑๙,๙๕๐ บาท /

๗.๔ ค่าตอบแทนบุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขในการตรวจสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้

- นักวิชาการสุขาภิบาล จำนวน ๒ คน เป็นเงิน ๗๖,๘๐๐ บาท /
(๒ คน x ๔ ชั่วโมง x ๒๐๐ บาท x ๔๘ ครั้ง)
- เจ้าพนักงานสาธารณสุข จำนวน ๑ คน เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท /
(๑ คน x ๔ ชั่วโมง x ๑๒๕ บาท x ๔๘ ครั้ง)
- พนักงานขับรถยนต์ จำนวน ๑ คน เป็นเงิน ๑๔,๔๐๐ บาท /
(๑ คน x ๔ ชั่วโมง x ๗๕ บาท x ๔๘ ครั้ง)

รวมเป็นเงิน ๑๑๕,๒๐๐ บาท /

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖๐,๘๐๐ บาท (หนึ่งแสนหกหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน) /

๘. ปัญหาและอุปสรรค

๘.๑ ผู้ประกอบกิจการ ผู้ดำเนินการอาคาร พนักงาน ประชาชน ชุมชน ไม่ตระหนักในการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหหรือพัฒนาการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดี ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๘.๒ การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของเจ้าของอาคาร ต้องใช้เวลาในการสร้างความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การเผยแพร่ข้อมูลอาจไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณ

๘.๓ ระยะเวลาการดำเนินโครงการค่อนข้างมีเวลาจำกัด และอาจมีปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ฤดูกาลหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ จึงทำให้การดำเนินงานตามโครงการล่าช้าไม่สำเร็จตามที่ได้กำหนดไว้

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ อาคารสถานประกอบการ อาศัยวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้รับการพัฒนาสุขลักษณะของอาคาร ตามมาตรฐานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดี

๙.๒ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมไม่ก่อเหตุรำคาญหรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน สิ่งแวดล้อมและชุมชนที่อยู่โดยรอบสถานประกอบการ

๙.๓ ประชาชนได้ดำเนินชีวิตอยู่ในอาคารสถานที่ที่ถูกสุขลักษณะ บริโภคอาหารและน้ำ ที่มีคุณภาพและปลอดภัย มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในอาคาร เพื่อป้องกันโรค

๙.๔ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตพระนคร สามารถดำเนินการจัดการปัญหาสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและทันเหตุการณ์

๙.๕ สร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการสุขาภิบาลของกรุงเทพมหานคร

๙.๖ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับการพัฒนาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังในอาคารสถานที่ที่ได้มาตรฐานสากล

๑๐ การประเมินผล

ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ทำการรวบรวมผลการปฏิบัติงานตามโครงการฯ ให้กับสำนักงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม สำนักงานมัย ทั้งนี้จะรายงานผลเมื่อสิ้นสุดการโครงการ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นางณัฐกนก โอภาสสถิตย์กุล)

นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการพิเศษ

หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตพระนคร

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายวุฒิชัย บุญสิทธิ์)

ผู้อำนวยการเขตพระนคร